

► kommer världen att slå i taket eftersom oljan då inte räcker för att hålla liv i en ny högkonjunktur.

Samtidigt hänger oljeförbrukning ihop med klimatkrisen eftersom förbränning av olja leder till ökade utsläpp av koldioxid. Därmed finns det även ett direkt samband mellan tillväxt och utsläpp.

KOPPLINGEN MELLAN de olika kriserna gör att det inte bara finns skäl att lösa dem tillsammans, men också att olika grupper i viss mån får gemensamma intressen.

– En grön ny giv skapar möjligheten för väldigt olika grupper att samarbeta. Industrin, politikerna, facket och miljörörelsen har alla goda skäl att starta en dialog, säger Jonathan Feldman vid institutionen för ekonomisk historia på Stockholms Universitet och initiativtagare till konferensen.

– En grön ny giv gör det möjligt att knyta ihop de olika trådarna. Vi måste utnyttja krisen till något bra.

I debatten om den ekonomiska krisen har keynesianismen fått ett uppsving. En keynesianistisk politik, som fördes i många länder efter andra världskriget, innebär i korthet att staten i tider av lågkonjunktur stimulerar ekonomin genom sänkta räntor, skatter och investeringar i exempelvis ny infrastruktur. När staten pumpar in nya pengar är förhoppningen att ekonomins hjul kommer i rullning igen.

De stimulanspaket som sjösatts i en rad länder under hösten och vintern kan i viss

mån ses som en form av keynesianism. Och om staten ska göra investeringar bör den göra dessa på ett sätt som syftar till att tackla klimat- och energikrisen, menar förespråkarna av en grön giv. I de flesta stimulanspaketen går dock det mesta till annat, bland annat går en stor del av pengarna till nya vägbyggen som snarare lär förvärra klimatkrisen.

I många av de europeiska stimulans-

”De beslut som fattades på 1930-talet måste ses som en socioekonomisk reaktion på sociala rörelsers krav.”

Lina Hjort, talesperson från Klimataktion.

paketen går blott en tiondel av satsningarna till ”gröna investeringar”. I USA har Barack Obama vikt 150 miljarder av totalt 825 till investeringar i så kallade *cleantech*. Tyskland är något bättre och satsar en femtedel på den gröna sektorn, medan Kina och Sydkorea märker ut sig som bäst i klassen. Kina låter 34 procent av sina stimulanspengar vara gröna. I Sydkorea är siffran 69 procent vilket innebär stora sats-

ningar på energieffektivisering, förnybar energi, förbättrade återvinningssystem och anpassningsåtgärder som att stärka skyddet mot översvämningar.

Tankesmedjan E3G menar att minst hälften av stimulanspengarna bör satsas på klimatvänliga investeringar. Enligt tankesmedjans chef Nick Mabey är det ett minimum för att klara EU:s mål om att inte låta temperaturökningen överstiga 2 grader.

SVERIGE HAR än så länge inte brytt sig om att presentera något stimulanspaket. Det som finns är enskilda åtgärder som till exempel ROT-avdraget vilket ger skattereduktion vid ombyggnadsarbeten i hemmet. I reglerna för ROT-avdraget finns dock ingen miljö- eller klimatstyrning.

Om Sverige ändå skulle besluta om ett stimulanspaket med grön prägel finns det gott om idéer. Göran Finnveden, professor i miljöstrategisk analys vid KTH, tycker först och främst att investeringar borde göras inte bara för ekonomins skull, men för klimatet i sig.

– Beviskraven för handling är väldigt olika. När det gäller ekonomin behövs det inte så mycket bevis för att regeringar ska satsa miljardbelopp, men i klimatfrågan ställs det väldigt höga krav.

Göran Finnveden påminner också om hur hårt ekonomin skulle drabbas ifall klimatförändringarna inte hanteras och hänvisar till siffror från Totalförsvarets Forskningsinstitut som jämför effekterna av all-

varliga klimatförändringar med rena krig och den BNP-förlust som sådana innebär.

Han vill gärna se investeringar i ny infrastruktur, men tycker att väginvesteringar bör läggas i malpåse tills det finns klimatsmarta fordon som kan utnyttja vägarna.

Även den svenska fackföreningsrörelsen har börjat intressera sig för idén om att hantera flera kriser med samma politik.

– Vi står inför en omfattande strukturomvandling som berör samhällets alla sektorer. Det behöver inte nödvändigtvis vara negativt utan kan åstadkomma ett ekonomiskt och socialt hållbart samhälle, säger Sekos ordförande Jan Rudén.

Han anser att samhället måste bli mer eller mindre fossilfritt på sikt och att det bara är genom gemensamma investeringar som transportsystemen kan ändras för att göra detta möjligt. Han betonar också att omställningen måste göras på ett rättvis sätt och att frågan om sysselsättningen integreras i klimatpolitiken.

Vindkraften dyker ständigt upp som ett exempel på detta. De allra flesta vill bygga fler vindkraftverk och många anser att dessa skulle kunna byggas i Sverige. Om vindkraften byggdes ut kraftigt och produktionen dessutom hamnade i Sverige skulle det innebära att 14 000–18 000 personer är sysselsatta inom vindkraftsbranschen år 2020, enligt Svensk Vindkraft. Fördelarna med en svensk vindkraftsproduktion skulle inte bara vara att nya jobb